

Venäläisten sodankäynti- tapoja menneinä aikoina

Samoin kuin yksilö voi tuntea jotain selittämätöntä vastenmielisyyttä jotakin henkilöä kohtaan, samoin voivat kokonaiset kansakunnat suhtautua toisiinsa. Saattaapa jokapäiväisessä elämässä vielä käydä niinkin, että joudumme olosuhteiden pakosta tekemisiin juuri tuon meille tavalla tai toisella epämiellyttävän kanssa. Tällainen suhtautuminen — vaikkapa »peiteltynäkin» on tietenkin sangen kiusallinen. Mutta niinhän asia nyt kertakaikkiaan on, eikä sitä toiseksi saata kääntää. Niin ristiriitainen ilmiö kuin se onkin kristillisen lähimmäisenrakkauden käsitteelle.

Ja näin voi käydä kokonaisten kansakuntien elämässä, puhumattakaan sellaisista kuin rotuvastenmielisyyksistä ja muista. On suorastaan merkille pantava asia, miten meikäläinen kansansielu — jos niin saa sanoa — on kautta aikojen tuntuen kummallista, joskaan ei ehkä vallan selittämätöntä, vastenmielisyyttä itäistä naapuriaan, venäläistä kohtaan. On kyllä yritetty joskus esille tuoda niitä vaikutteita, jotka juuri esilläolevassa tapauksessa olisivat syynä tuohon — sanokaamme aivan kuin luontaiseen — ilmiöön suomalaisten keskuudessa. On nimittäin esitetty tuo myöhempi »valtiollis-hallinnollinen» suhde. Ja sillä perusteella, että niin olisi aina hallitsevan ja hallittavan välillä. Semminkin, kun on kysymyksessä aivan erilaiset kansansyökyt. Mutta se ei ole riittävä selitys. Sillä jo kansamme keskuudessa ikimuistoisista ajoista saakka perin itsepintaisesti polvesta polveen kulkeneet käsitteet ja vallan sananparsien tapaisiksi kiteytyneet sanonnat ja monet huvittavatkin kertomukset, juoruavat peitellemätöntä totuutta, pienemmässä tai suuremmissa määrin niiden asiallisesta alkuperästä. Ja ovathan meikäläiset ja meikäläisten sukuiset heimot joutuneet kosketuksiin muidenkin kansakuntien ja rotujen kanssa, jolloin ei historia kuitenkaan tiedä ainakaan aivan samanlaisista ilmiöistä kertoa.

Eräänä — ehkäpä oleellisena — syynä lienee kuitenkin tuohon vanhan vanhaan venäläiskäsitykseen heidän omat menettelynsä suomalaisia kohtaan. Tokkopa löytynee niin vanhaa asiatietoa, ainakaan niin kaukaa kuin historian kertomukset luotailevat meikäläisillä ja kosketuksista venäläisten kanssa, jossa ei mainittaisi heidän julmuudestaan ja raakuudesta. Ja juuri niistähän nuo kansan keskuudessa säilyneet tarinatkin kertovat. Ne esiintyvätkin eniten n.s. sotamiesjutuissa, joissa tavalla tai toisella tulee esille vallan ilmiömainen raakuus, josta muutamia kertomuksia tekisi mieli melkein epäillä, elleivät niissä kerrotut ja mainitut toisinnon olisi niin toisiaan tukevia.

Tarkoituksemme olikin tässä tuoda esille muutamia pömintöjä, mitkä asiakirjoista, mitkä taas kansantarinoista — vanhoissa kansantiedoissahan niitä on perin runsaasti. Koska

masentaa itseäsi, äläkä unohda rohkaisevaa kehoitusta jonka kuulit valoon vaeltaessamme: Olen lähelläsi, veli. — Olen lähelläsi, sisar. — Eteenpäin siis rohkein mielin ja katse korkealla.

Hugi.

ne mielestämme tavallaan kuvastavat ainakin erästä huomiota otettavaa vaikutinta tuossa puheena olevassa vastenmielisyyksissä, niin saakoon esimerkiksi tilansa seuraavassa. Tällaisia tapauksia mainitaan venäläisten muinoin tekemien ryöstöretkien yhteydessä, jolloin erikoisesti mainitaan heidän luhumainen menettelynsä. Kuinka he esim. kauppapaikoissa esiintyivät rauhaa luvaten ja jonkinlaisia »kaupparauhoja» solmiten houkuttelivat meikäläiset hyvään uskoon lupauksistaan, mutta jo seuraavana yönä nämä »rauhantekijät» hyökkäsivätkin pahaa aavistamattomien suomalaisten kimppuun, raiskaten naiset ja lapset ja polttaen kylät. Milloin taas tapaukset liittyvät johonkin sotaan, jolloin kerrotaan, kuten eräistä keskiaikaisista ryssä tihutöistä muuan asiapaperi kertoo: — — — Polttaen, murhaten ja vaivaten hävittivät nuo vihaan päästetyt pedot (= ryssä) Pohjan perillä ja tuskin seuraavat suuren venäläissodan kauhut vetävät vertoja tämän retken hirmutöihin. Meidän ajan kielellä emme voi kertoa venäläisten armoittomaa julmuutta, kuinka miehiä ja naisia sekä lapsiakin vähitellen vaivattiin ja kidutettiin hengettömiksi. Ne ovat keskiajan tihutöitä ja keskiajan kielen kerrottavia.» — Toinen paperi kertoo miten venäläiset sitoivat suomalaisia — joita he kettumaisella kavaluudellaan olivat saaneet käsiinsä — jaloistaan riippumaan ja kantoivat heimiä alle palamaan (ok bäre Höö och göre ther mä eldh vndher töm), polttivat siinä ensin kiduttaen, nyhtivät tukan ja parran pois ja sitten hakkasivat kepillä päähän kunnes silmät pullistuivat ulos (att theris ögon ga vth aff theris hofwdh). Vihdoin leikkasivat he navan ja vetivät suolet puun ympärille, että nuo raukat viimein kuolivat. Näin he tekivät miehille. Naisia he kiduttivat vieläkin inhottavammin, josta tässä vaikenemme. Lapsia he juoksuttivat tulessa siksi kunnes nääntyivät palohaavoihinsa. Näin kertovat asiakirjat.

Kerrotaan kuuluisan Olli Tiaisen juttujen yhteydessäkin kuinka ryssä etsiessään häntä ja luullessaan erästä haudattavaa vainajaa Tiaiseksi, pieksivät ruumista kesken hautajaisen ja huusivat: »Tiainen, Tiainen!» Mutta Tiainenpa itse menikin — niin kertoo tarina — toisaalla »tuohisäkki (= kontti) selässä, kiskottimet jalassa kuin hiiden pirus», jota eivät ryssä oveluudellaan saavuttaneet. Tämä »Ylä-Karjalan vapaajoukkojen johtaja, joka tarmolla ja melkein tarunomaisella kekseliäisyydellä puolusti synnyinseutuaan

Kustannusosakeyhtiö SÄILÄN

osakkaat kutsutaan täten varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään yhtiön konttorissa Helsingissä Kasarmink 26 toukokuun 25 päivänä 1940 klo 18 alkaen. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 8 §:ssä mainitut asiat sekä johtokunnan esitys yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi niin, että yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

Helsingissä maaliskuun 31 päivänä 1940.

JOHTOKUNTA.

VERTAUS- KUVA

Eräs vertauskuva, joka on näytelty mitä tärkeintä osaa läpi koko historian, on »kruunu». Dareios suuri lienee ensimmäinen, jonka taiteessa tapaamme puettuna tuollaiseen piikkikäiseen päähineeseen, jota me sanomme kruunuksi. Se on hänellä Behistanin kalliokohokuvassa, jossa näemme hänen polkevan Valesmerdestä jaloillaan, samalla kuin muita kapinanjohtajia, jotka ensimmäisinä hallitusvuosina olivat katkeeroittaneet hänen elämänsä, kuljetetaan kahlehdittuna hänen eteensä, tämän juljuihin kohtauksen yläpuolella leijuu korkein jumala, Aharamarda, siivekkäissä sotasormuksessa, joka on vanha itämainen uskonnollinen vertauskuva. Kruunun sijalle asetettiin ranskalaiset valankoumismiehet »jakobiinihatun» tasavaltaisen aatteen merkiksi. Tämäkään vertauskuva ei ollut uusi: se oli »fryygalainen hatu», jonka jo vanhan ajan taide tunsi. Meidän vihollisemme, neuvostohallitus, on ottanut tunnukseensa »punallipun», kun taas esim. Mussolinin mustapaidat ja ovat

maahan hyökännyttä vihollista vastaan», kuten Pielisen seuraavaksi kuvaaja hänestä sanoo, lepää nyt sankarihaudassaan isänmaansa povessa. »Tuolla Nurmesjärven sinipinta, täällä toisaalla Pielisen lahtonen. Tässä satoja elänyt kellotorni, jossa kellot soi, kun hänen hautansa umpeen luotiin. Tuossa ikivanha onsi koivu, johon kerrotaan hänen kerran kiireessä luodikonsa vihollista pakoon piilottaneen. Ja siinä hauta- kivenessä, jossa kuivahtanut seppelä isienmaan vaatimattomista kukkasista. Petäjä on ulottanut oksansa aivan kuin suojaavaksi kädeksi yli kummun ja hautakiven. — Muinai- suudesta puhuu niin monta seikkaa tälle kummulla. Siitä myös Tiaisen hautakirjoitus muistuttaa. Mutta samalla pu- huu se nykyisyydelle, nykyiselle ja tulevalle kansalle:

Ken henkens' isänmaalle tarjoaa
Ja isiensä puoltaa kunniaa,
Sen nimen povessansa kunnon kansa
Ainiaaksi säilyttävä muistossansa.»

Eipä sen vuoksi toisaalta ole ihmeteltävää, jos taas suomalaisetkin puolestaan koettivat saada ansaan noita julmureita. Mutta tuskina heidän mieleensäkin tuli sentään tuollaista petomaisuutta. Ja mikäpä ihme se olisiakaan, kun mies- polvet joutu tuollaista petoja vastaan taistelemaan, ettei siinä jo sisu kasvaisi toisellekin. Niinpä eräässä n.s. Laurukais- jutussa kerrotaankin kuinka Laurukaisen piti hukkutella häntä takaa-ajavat ryssä Pyhäntunturin jyrkanteelta alas jaen itse tulisoitu kädessä edellä pimeässä, ja tuluaan lä-

ottaneet vertauskuvakseen muinaisroo- malaisen fasces, kirveenterällä varustetun viitsakimpun, silloisen järjestysvallan tun- nuksen, ja siitä johtaneet »fascisti»nimen.

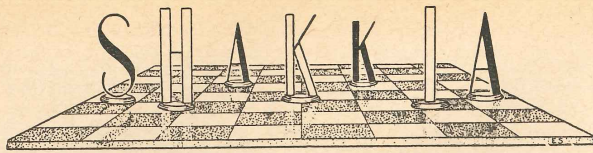
Vertauskuvin synty on eri asia. Heraldiset vaakunaeläimet ovat jäännös niin sanottujen totemististen aikakausien käsit- tyksestä, että suvun polveutuminen liittyy aina jollakin tavoin johonkin eläinlajiin. Monissa tapauksissa esine taita merkki, jota aluperin on käytetty maagilisiin tarkoituksiin, säilyi edisty- vän sivistyksen mukana vain vertaus- kuvana, »muistona menneiltä ajoilta». Vertauskuvan arvoa kokous- ja taistelu- merkinä ei sen alkuperä muuta. Kristin- usko on ristin oppi, mutta kaikenlaisia ristisympoleja on tunnettu jo ikivan- hoina aikoina; kristityt ottivat sen omak- seen, koska se heille muistutti Golgatala tapahtuneesta marttyyrikuolemasta. Puolikuu taas on ylimuistoisista ajoista ollut itämailla uskonnollinen vertauskuva — kauan ennen Muhametin syntymää — mutta se seikka ei estä hurkasta n uha- redonia pitämästä sitä uskontonsa eriko- sena tunnukseksi, ja Euroopan Punainen risti on saanut vastineensa m h n etil isten raitien Punaisesta puolikuusta. »Hakaristi» on kaikkein vanhimpia tun- netuita vertauskuvia. Sitä ovat käyt-

täneet melkein kaikki indoeurooppalaiset eli — niin kuin muutama mieluummin niitä nimitävät — arialaiset kansat ja monet Amerikan alkukansat. Intiassa se oli onnea tuottava vertauskuva, svas- tika. Uusimpina aikoina sen ovat sak- salaiskansalliset hakaristimiehet ottaneet juutalaisvastaisen arialaisen aatteensa tunnukseksi. Suomessa, maan tultua itse- näiseksi, tämä myöskin muinaissuomalai- nen koristekuvio on sotalaikassessa otettu käytäntöön lentokoneiden tunnukseksi.

Vanhimmat vertauskuvat ovat uskon- nollisia, ja ylipäätään vertauskuvassa on aina jonkinlainen uskonnollinen piirre. Kulkueet, joiden etunenässä kanetaan vertauskuvaa, ovat myöskin muoto, jonka maallinen vertauskuvan palvonta on lainannut uskonnolliselta. Vertauskuva on palvojilleen pyhä, ja sitä kohtaan osoitettu pilkka tai vain vä- linpitämättömyys nostattaa heidän rai- vonsa. V. 1766 tuomittiin Abbevillessä, Picardiassa, kaksi nuorta miestä, La Barre ja d'Etall nne, menettämään kieltensä ja oikean kätensä sekä sitten elävältä poltettaviksi kaupungin torilla, koska he olivat laiminlyöneet pään paljastamisen kapusiinunkkien kulkevan marssiessa ohji ja samalla laulaneet uskontoa louk- kaavia lauluja.

helle jyrkännettä heitti hän soihdun syvyyteen, jonne ryssä painuivat perässä. Erään toisinnon mukaan Onnastunturilta, vieläpä erään kertomuksen mukaan jättänyt ne saareen. Olipa nyt miten tahansa, niin ainakin viime mainitun kerronnan mukaan ryssä panivat yhden veneitä vartiomaan, toisen nukkumaan nuotion ympärillä. »Laurukainen ampui yöllä vartijan. Paukuksesta heräsi muudan ryssä ja kysyi: »mikä siellä luikkaa?» — »Merilinnut luikkoilee», vastasi Laurukainen. Hänen hapuillessa venheessä heräsi yksi ja kysyi: »mikä siellä luupissa luskoa, paatissa paukkoa?» — »A Iivana olla», vastasi Laurukainen. — »Ka älä sit' polje sitä sipuli säkkiä kuin on pötsissä pönttärin juuressa.» Lauru- kainen oli jo menossa kuin toiset heräsivät ja alkoivat huutaa: »Tule maalle Laurukainen, tuttu, hyvä ruoka keitetään, kuirilo itse peälles annetaan ja ruossin voit silmäks' pannaan.» Huomattuaan ettei Laurukainen palaa enää, huusi muudan ryssä: »Ka kuin olisit tullut, oisi kuuma tina kurkkuu valettu, suoles honganoksaan keärity.» Viisaasti teki Laurukainen, ettei uskonutkaan ryssä. Ja kai jäljet jo pelottivat! »Ryssä on ryssä vaikka sen voissa paistais!»

Tällaisia esimerkkejä riittäisi vallan koko kirjaksikin, mutta puhukoon tällä kertaa vain nämäkin esimerkit. Sillä nämäkin mielestämme puhuvat aika selvää kieltä menneiltä ajoilta ja kykenevät puolestaan osoittamaan ainakin onsal- taan niitä syitä, jotka ovat aiheuttaneet tuon inhon, joka on kautta aikojen vieroittanut perisuomalaisen itäisestä naa- purista ja loitontanut häntä siitä. T. P.

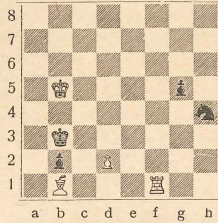

Toimittaa sotilasimestari A. SALO.

Tehtävä n:o 1.

Yrjö Iso-Puonti, Turku.

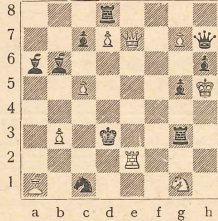
Tervehdys rintamilta palaaville tehtävä-tovereille!

Valkea: Kb5, Tf1, Lb1, sd2 = 4 kpl.
Musta: Kb3, Rh4, sb2, g5 = 4 kpl.
Matti kolmessa (3) siirrossa.

Tehtävä n:o 2.

Crum, Heatheote ja Marble.
Jälkipainos vuodelta 1907.

Valkea: Kh5, De7, Te2, La1, Rg1, sb3, c5, d7, g7 = 9 kpl.
Musta: Kd3, Dh7, Td8, Tg3, La6, Lb6, Rcl, sc7, g5, h6 = 10 kpl.
Matti kahdessa (2) siirrossa.

Ratkaisu tehtävään n:o 32.

(Vääpeli Kaarlo Laaksonen, Kouvola.
Julkaistu numerossa 19/39.)

1. Kb1—c2 Ke3—d4
2. Tb3—b1 Kd4—e3
3. Tbl—e1 Ke3—d4
4. e2—e3+ ja matti.

Ratkaisu tehtävään n:o 33.

(H. Mattison, Riika. Julkaistu numerossa 19/39.)

1. Ta5—a1 Lh1—f3
 2. Ke8—f8 Rg8—f6
- Jos musta siirtäisi esim. 2. — Lf3—d5, niin seuraisi 3. Ta1—d1.
3. g6—g7 Kh6—h7
 4. g7—g8D+ Rf6×g8

Valkean yritys 4. Ta1—a7 johtaisi mustan voittoon, koska seuraisi 4. — Rf6—g8 j.n.e.

Jos 5. — Kh7—g6, niin 6. Ta 7—d7.
6. Ta7—a2 d2—d1D
7. Ta2—h2+ Lf3—h5
8. Th2×h5+ Dd1×h5
ja valkea on matti.

Ratkaisu tehtävään n:o 34.

(E. Hinkka, Helsinki. Julkaistu numerossa 19/39.)

1. De6—b6 siirtopakko
1. — — — Ke4—d4 ja matti
2. Db6—b4+ c5—c4
1. — — — Db6—e3+ ja matti
1. — — — d5—d4 ja matti
2. Db6×7+ ja matti

Tämän sievän pakkosirtoisen tekijänimeen oli painovirhepöyhälinen aiheuttanut pienen sekaannuksen, jonka täten oikeamman huomauttamalla, että tehtävän on laatinut hra E. Hinkka, Helsingistä. Tehtävä on muuten kotoinen viime syksyisistä skertausharjoituksista josta käsin hra Hinkka sen palstallemme lähetti.

Caro—Kann puolustus.

Capablanca (Kuba) Czerniak (Palestina)
Pelattu Buenos Airesin shakkiolympialaisissa v. 1939.

1. e2—e4	c7—c6
2. d2—d4	d7—d5
3. e4×d5	c6×d5
4. c2—c4	Rb8—c6
5. Rg1—f3	Lc8—g4
6. c4×d5	Dd8×d5
7. Lf1—e2	e7—e6

Karkea virhe olisi ollut 7. — Lg4×f3
8. Le2×f3, Dd5×d4?, sillä nyt seuraisi 9. Lf3×c6+ jonka jälkeen musta menettäisi kuningattarensa.

8. 0—0 Rg8—f6
9. Rb1—c3 Dd5—a5
10. h2—h3 Lg4—h5
11. a2—a3 Ta8—d8
12. g2—g4 Lh5—g6
13. b2—b4! Lf8×b4

Tämä jatko ei mustalle ole suinkaan paras mahdollinen, mutta esim. 13. — Da5—c7:n jälkeen olisi valkealla myös parempi peli.

14. a3×b4 Da5×a1
15. Dd1—b3 — — —
Mustalla on nyt kovasti tiukat paikat, sitä uhkaa siirto 16. Lc1—b2 ja kuningattaren menetyksensä. Musta keksii tässä kuitenkin kauniin jatkon jolla pelastaa kuningattarensa.

15. — — — Td8×d4!
16. Lc1—a3 — — —

Jos valkea pelaisi esim. 16. Lc1—b2, niin musta vastaisi siihen Td×b4 jne.
Jos taas 16. Rf3×d4, niin musta siirtäisi Rc6×d4 jne.

16. — — —	Lg6—c2
17. Db3×c2	Dal×a3
18. Rc2—b5!	Da3×b4
19. Rf3×d4	Rc6×d4
20. Rb5×d4	—00

Musta ei voi lyödä ratsua d5:ssä, koska seuraisi 21. Tf1—d1 ja sen jälkeen 22. Dc2—c8+ jne.

21. Tf1—d1	Rf6—d5
22. Le2—f3	Rd5—f4
23. Kgl—h2	e4—e5
24. Rd4—f5	g7—g6
25. Rf5—e3	Rf4—e6
26. Rc3—d5!	Db4—a3
27. Td1—d3	Da3—a1
28. Dc2—d2	Kg8—g7

Uhkasi 29. Dd2—h6 jne.

29. Dd2—e2	f7—f6
30. De2—e3	a7—a6
31. Td3—d1	Dal—b2
32. Rd5—c3	Re6—d4
33. Td1—b1	Db2—c2?
34. Lf3—e4	Antautui.

Edellisen virhesirtonsa ansiosta menettäisi musta nyt kuningattarensa, joten sillä ei enää ollut tässä pelissä mitään tekemistä.

Yllä julkaistu J. R. Capablancan voitonpeli on yksi niistä Buenos Airesin shakkiolympialaisissa pelatuista peleistä, joilla hän saavutti kilpailujen parhaan mieskohtaisen tuloksen. 11 pelistä hän sai 8 ½ pistettä, joka on 77 %. Seuraavina olivat maailmanmestari A. Aljechin (Ranska), 7 ½ pistettä 10 pelistä (75 %), latvialainen suurmestari Petrow 9 ½ pistettä 13 pelistä (72 %), saksalainen Elisikes 6 ½ pistettä 9 pelistä (72 %), ruotsalainen Ståhlberg 8 ½ pistettä 12 pelistä (71 %) ja eestiläinen Keres 10 pistettä 14 pelistä (71 %).

Shakkipalstan lukijoille.

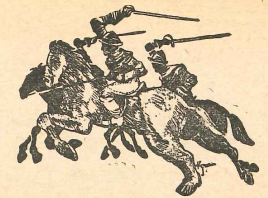
Sodan päättymisen maaliskuun 13 päivän rauhaan toi etemme laskemattoman määrän problemeja. Niiden oikeata ratkaisua emme itse ehkä kaikissa tapauksissa kykene löytämään. Ne jätämme korkeimman ratkaistavaksi. Hän yksin siihen kykenee. Meille jokaiselle rakkaan Isänmaamme ja kansamme kohtalo ei ole jäänyt, eikä jää ratkaisemattoman shakkitehtävän kohtaloksi. Äskeisten taisteluiden aikana sen kerran toisen jälkeen kouriin tuntuvasti totesimme.

Sodan jälkien korjaaminen muodostuu meille nyt lähimmäksi tehtäväksemme. Tulemme siihen tarttumaan jokainen yhtä tarmokkaasti, kuin äsken tartuimme aseisiimme rintamalla, tai muihin puolustustehtäviin rintamien takana. Työ ja ponnistukset kaipaavat vastapainokseen lepoa ja virkistystä. Jälkimäistä tarjoavat itse kullekin mm. ne harrastukset, joihin aikaisemmin olemme tultuneet. Tässä mielessä on lehtemme shakkipalstatkin jälleen julkaistu.

Toimitus lähettää kaikille shakinharastajille terveisensä, toivoen, että kaiken aherruksen keskellä shakki jälleen tarjoaisi meille viihtyisää virkistystään.

100 kunniakasta päivää

taisteli Suomen armeija voitokkaasti ylivoimaista vihollista vastaan

Kotiseutu lähettää terveisensä vielä vartiopaikalla seisoville miehillemme.

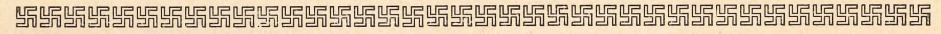
**A. HJ. LEPPÄLÄN
LASINJALOSTUSTEHIDAS
Helsinki**

**RAVINTOLA KUOPPA
Helsinki
Vilhonkatu 6**

**OY. ALFRED RунеBERG & K:NI AB.
Helsinki**

**OY. KONTTORITARPEITA
Helsinki**

**OY. OLKKALA
Vihti**

OY. VAKAVA AB.

Kaikenlaisia kuljetuksia
toimitetaan huokealla.

Puhelimit: 28 052, 36 933,
huoltoasasto 36 723

AURAN KULTASEPPÄ OY:n

sirat kulta- ja hopeavalmisteet
säilyttävät aina arvonsa.

Tiedustelkaa niitä paikka-
kuntanne kulta- ja kello-
sepiä.

TEHDAS JA TUKKUVARASTO:

TURKU. Kurjenkaivokenttä 3 a.
Puhelin 3900.

Suomen puolustaminen vaatii poikiemme maine-
töiden ohella tuotantomme esteettöntä jatkumista.

KUIN VERI RUUMIILLE ON RAHA TALOUSELÄMÄLLE!

Antakaa siis markkojen virrata talousunionistossamme. Ei yhtään markkaa tuhlaten, vaan kaikessa säästien. Jättäkää lompakkoonne vain lähipäivien vara ja viekää kaikki ylimääräiset markat Säästöpankkiin.
Hyvitämme parhaan koron.

TAMPEREEN SÄÄSTÖPANKKIYHDISTYS

Akaan—Kylmäkosken Säästöpankki. Eräjärven Säästöpankki. Hämeenkyrön Säästöpankki. Ikaalisten Säästöpankki. Juupajoen Säästöpankki. Kuhmalahden Säästöpankki. Kuoreveden Säästöpankki. Kurun Säästöpankki. Lempäälän Säästöpankki. Luopioisten Säästöpankki. Längelmäen Säästöpankki. Messukylän Säästöpankki. Mouhijärven Säästöpankki. Oriveden Säästöpankki. Pirkkalan Säästöpankki. Pälkäneen Säästöpankki. Ruoveden Säästöpankki. Sahalahden Säästöpankki. Säikkämäen Säästöpankki. Teiskon Säästöpankki. Vesilahden Säästöpankki. Viikajälän Säästöpankki. Virtain Säästöpankki.

Rauman Säästöpankki

Rauma

Perustettu 1855

Suosittellemme

TIKKURILAN TEHTAITTEN

VÄREJÄ JA LAKKOJA SEKÄ
TIKKURILAN VERNISSAA

Ab. Schildt & Hallberg Oy.
Tikkurila

Jyväskylän Työväen Ravintolat

JYVÄSKYLÄ, Kauppakatu 30 ja Väinökatu 7

Suosittelee hyväksi tunnettua liikettä.

Ensiluokkaiset maukkaat ruuat ja hyvä kahvi

RAVINTOLAT AVOINNA KELLO 8—22.30.

Ulkotilauksia toimitetaan. Puhelin 1040.

E. HANSSON

Helsinki . Iso-Robertinkatu 8.

Puh.: 33333, 34411, 33352, Yksit. 41748

Siirtomaatavaran

tukkuliike

Perustettu 1904

Myyimme: Puutavaraa, Ovia, Ikkunoita,
Ikkopal-kattohuopaa

VELJEKSET UDD

Helsinki. Puhelin 27368.

Höyläämö ja Lautatarha Ruoholahdessa.

TEHTAAMME VALMISTAMA

JYVÄS-OLUT

on oikeata voimamiesten juomaa

Jyväsolutta myydään Jyväskylän ravintoloissa

JYVÄSKYLÄN JUOMATEHDAS

**Conway
Stewart**

— englantilaiset säiliöky-
nät ovat halpoja ja kes-
täviä. Erittäin sopivia
käytettäväksi »siellä jossakin».

HINNAT ALKAEN MK:sta 60:—

HERMAN

LINDELL

Helsinki . P. ESPLANAADIKATU 37.

A.B. LARS KROGIUS & CO. O.Y.

HELSINKI, Perustettu 1872.

Lloydin Asioimisto, Laivanselvitys-,
Rahtaus- ja Huolintaliike, Hiilen- ja
koksintuontiliike.

Haaraliikkeet:

Kotkassa, Hangossa, Turussa, Poris-
sa, Mäntyluodossa ja Reposaassa.

Sähköosoite: KROGIUSCO

„Tuntematon sofilas” odottaa —

lämpimiä varusteita sisältävää lahjapakettianne.

Muistakaa häntä heti — tulkaa valiko-
imaan meiltä, kuten monet ovat jo tehneet
— huokeaa, hyvää tavaraa!

HELANDERIN HALVAT HINNAT!

ILMARI HELANDER

P.-Esplanaadinkatu 31.

OSAKEYHTIÖ

SUOMEN TURKISTEHIDAS

HÄMEENLINNA

PUHELIN 154.

KROKOTIILIMERKKI takaa teille vahvan
MATKALAUKUN

OY. U. SCHWARTZ AB.

Helsinki, Kajaaninkatu 6. Puhelin 73 011, 73 025

KEIKYÄN MYLLY- JA SAHA OY.

ÄETSÄ

Suosittelee täydellistä, hyvintoimivaa myllyään sekä
täydellistä vehnävalssilaitostaan.

K. KOSKISEN SAHAT

JÄRVELÄ

Järvellä, Liesossa, Marttilassa, Matkussa ja Suonerässä

Myydään sahattua ja höylättyä puutavaraa

Ravintola ROSENDAL

TAMPERE - PUHELIN 4711

Suosittelee herkullisia aamiais- ja päivällis-
ateriaitaan • Musiikkia

II Ik. LOTTA-KAHVILA

KARSTULA

Isänmaallisen väen suosima viihtyisä ja raitoita
oleskelupaikka

LAURI KOIVUNEN & K:ni

VARKAUS - Puhelin 526

Herku-, hedelmä- ja siirtomaantavaraaliike

Suositteluaan!

SOMERON LOTTIEN RAVINTOLA JA MATKAILIJAKOTI

Somero

Matkailijoiden suosima ruokailu- ja virkistyspaikka

Kruunu-Olut

on raikasta ja virkistävää.

RAUMAN OLUTTEHDAS

Puhelin 1003

SIIRAPPIA TARVITESSANNE

kysykää meidän parhaimmiksi tunnettuja valmisteitamme!

JOKIOISTEN TÄRKKELYS JA SIIRAPPI OY.

OSAKEYHTIÖ SAHANTERÄ

EPILÄ: Puh. Tampere 4315

Post.os. Epilä. Sähk.os. Sahanterä Tampere

Suosittelimme ensiluokkaisia valmisteitamme:
kehä- ja pyörä-, halko- ja käsisahoja, kuorima- ja kolau-
sautoja, niittokoneentia ja erityisiä puutarhatyökaluja
• Ostakaa EPILÄN valmisteita!

FORSSAN TYÖVÄENYHDISTYKSEN

RAVINTOLA

AAMIAINEN — PÄIVÄLLINEN

Kohtuuhinnat — Nopea tarjoilu

Erikoisannoksia koko päivän

Oy. YLÖNEN & Co. Ltd.

RAUMA - Puh. 1274, 1023 ja yks. 1423

HUOLINTA- JA AHTAUSLIIKE

Suuret sahatavaran varastoalueet.

Kivihiihen y.m. purkaukset edullisesti

KALAKOMPPANIA O.Y.

HELSINKI - Puh. 26 982, 29 106 ja 33 532

Myy:

tuoretta kalaa, kananmunia, silliä,
suolasalakkaa, suolakurkkua y.m.

Leipuri-, Kondiittori- ja Kahvila BRANDER ja KUMPP. OY.

TAMPERE, Kauppakatu 16 - Puhelimit 4985 ja 4885

Keskilinna, puh. 3194, Kahvilan puh. 3526,

Ilmarinkatu 14, puh. 4456

Valmistaa kaikkia alaan kuuluvia tuotteita. — Kahviloitamme

suositellaan! — Kahvilaitamme auki joka päivä klo 1/2 9—22.

Ulkotilauksia kannetaan

Tampereelle tultuane muistakaa

HOTELLI TAMMER

TAMPERE - Puhelin sarja 5380

I luokan keittiö - Viihtyisä I luokan ravintola - Tädyt oikeudet

LASITUSLIKE VILHO AHONEN

HELSINKI - Annank. I - Puh. 33 603

Suorittaa rakennuslasitustöitä,
myös maaseudulla

Aseettomankin on puolustauduttava

vuodenajan säätä vastaan!

Huolehtikaa siitä, että pukuvarusteenne ovat ANTSKOGIN VERKATEHTAAN valmistamasta kansasta, niin ei Teitä voi säätäsäilyttää

Antskogin Verkatehdas Osakeyhtiö

VALION RASIAJUUSTOSTA

voimanlisää
retkellenne

Se mahtuu mukavasti vaikka taskuun, ei pilaannu helteessä eikä pakkasessa ja on suuren ravintorikkautensa vuoksi erinomainen eväsruoka retkellenne. — Ottakaa Tekin seuraavalle retkellenne mukaan rasia.

VALION Rasiajuustoa
KISA, KOSKENLASKIJA OIVA OLYMPIA

OY. K. G. ÖHMAN AB.

Paperitukkuliike

Helsinki
Puhelimit 37 330 ja 36 691

TAMPEREEN SÄÄSTÖPANKKI

Kauppa- ja Näsilinnankadun kulmassa
TAMPEREELLA

omat varat 62,364,000:—

MAKSAA nykyään säästöille 6 kk:n irtisanomisella 4 % vuotuisen koron, joka hyvitetään ja lisätään pääomaan puolivuositain sekä shekkitulilla 1½ %.

ANTAA luottoa eri muodoissa kohtuullisilla ehdoilla.

PERII saatavia ja suorittaa maksu- määräyksiä.

OSTAA ja myy obligatioita.

W. LINDFORS

Perustettu 1916

TEKNO-KEMIALLINEN TEHDAS

HELSINKI . Puhelin 72 028
Tehdas MALMILLA . Puhelin 02 283

Saksan suopaa (Vihreä suopaa)
Lysoolia
Kidesoodaa

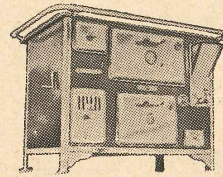
Väinö Kuusela

Pori . Itäpuistikatu 1, Hallitalo . Puhelin 719

Kangas- ja trikooteostenkauppa
Villakutomo ja lankakauppa

Suositteltaan!

POLTTOPUUTA

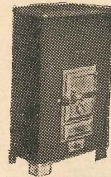

on pakko
SÄÄSTÄÄ

sillä saatavissa oleva polttopuu on kallista. Ottakaa siis käyttöön patentti-ainainen KOTILIESI hella tai PORIN MATTI lämmitys-uuni. Niiden erikoislaitteet takaavat äärimmäisen pienen polttopuun kulutuksen.

KOTILIESI JA

PORIN MATTI

voidaan helposti asentaa pakkausaikankin, sillä ne liitetään savukanavaan vaivatta, mukana seuraavalla yhdysputkella. Mitään aikaa viepää muuraustyötä ei tarvita.

KOTILIESI ja PORIN MATTI ovat myytävänä rauta- ja rakkenuusainliikkeissä, jotka kernasti antavat lisätietoja.

PORIN KONEPAJA

Terveisiä meidän

rintamamiehille!

Pohjoismaiden Kahvikomppania Oy.

NIILO ENNE OY.

AUTOKORJAAMO, -KOULU ja HITSAAMO
Helsinki, Punavuorenkatu 14. Puhelin 23 543.

ERIKOISALA: Silinterit, y.m. vaikeat hitsaukset.
Huomio! Hitsataan myös sähköillä.

VAKUUTTAKAA omaisuutenne oman paikkakunnan paloapuyhtiössä, siten turvatte omaisuutenne.
VAKUUTUSKANTA 45 MILJ.

Peräseinäjoen Palovakuutusyhdistys
VAKUUTUKSET TURVATUT SAMPASSA.
Johtaja VIILJO KOIVISTO, Peräseinäjoen.

Jalkinekorjaamo Oy. VAKUUS Ab.

HELSINKI. Aleksanterinkatu 50. Korkeavuorenkatu 41. Fredrikinkatu 32.

TURKU, TAMPERE.

Hyvä kuva

esittää asianne nopeasti!

Tarvitessanne hyviä kuvalaat-
toja kääntykää puoleemme.

KEMIGRAAFINEN OSKEYHTIÖ
(KUVALAATTALAITOS)

Helsinki, Hietalahdenranta 17. Puh.: 35480 ja 31385

Kansan suosimat!

Ab. Faner Oy.

LOHJA. PUHELIN 176

Myy:

erilaatuisia faneerilevyjä.

Naisten Pukimo

Lahti, Hämeenkatu 2. Puhelin 617.

NAISTEN KAPPA- JA LENINKITEHDAS

Lapuan Autokeskus

Lapua - Puhelin 159.

Pohjois-Suomen ajanmukaisin maaseutukorjaamo.
Kaikenlaisia auton varaosia varastossa. Good-Year, Nokia- ja Michelinrenkaita. Ford-myyjä paikkakunnalla.

Poronkuva-merkillä leimattuja
NAHKAJALOSTEITA

joilla laadun ansiosta on maailman maine!

Veljekset Åström Osakeyhtiön Valjastehtaat
Upseeri- ja sotilasvöitä, kiväärin kantohihoja,
patruunavöitä, satuloita, salkkuja ja matka-
laukkuja sekä »Eräveikko»-selkäreppuja.

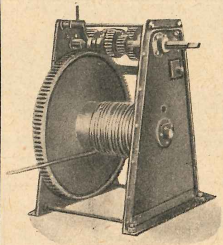
ÅSTRÖM & ÅSTRÖM OY.

»Pallas» ja »Ahma»-hiihto- ja ulkoilu-
kenkiä, lapikkaita sekä pitkävartisia eräkenkiä.

ÅSTRÖM-YHTYMÄ
sai kolme kultamita-
lia Suurmessuilla.

Valmistamme ja

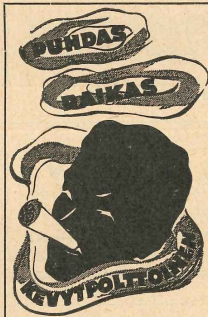
myymme

Rakennuskoneita
Nostokoneita
Maatalouskoneita
Höyrykattiloita
Kuljetuslaitteita
Teräsrakenteita
Tiekoneita
Puutyökoneita
Säiliöitä

**AHJO OY
KONETEHDAS**

HELSINKI

... savuke, josta
jokainen löytää juuri
sen ominaisuuden,
joka hänen mielestään
on tosihyvälle sa-
vukkeelle tärkein.

Sevilla
hyvä kuin mikä

25 kpl 6 mk

MEIJERIOSAKEYHTIÖ
MILKA

VAASA

Suosittelaa!

OY. MARVI AB.
HELSINKI

Carl Kniefin

MAKKARATEHTAAN myymälöistä

saatte aina tuoreena

ensiluokkaisia valmisteita

*Syö Itikan makkaraa,
niin pysyt kunnossa!*

OSUUSTEURASTAMO
ITIKKA r.l.

SEINÄJOKI

FORSSAN KEMIKALIOKAUPPA

Om. H. TIRKKOLA
Forssa — Puhelin 78

Suosittautuu!

Kysykää kirja- ja paperikaupoista

VALISTUKSEN
valmistamia koulu- ja konttoritarvikkeita

Ne ovat huokeita laatuvalmisteita

VAASAN RAKENNUSTOIMISTO O.Y.

PUHELIN 2751

Suorittaa rakennustöitä. - Myy sementti-
putkia, kaivonrenkaita, porrasaskelia, ra-
kennusaineita ym.

KUPPIS HANDELSLAG m.b.t.

SILTAKYLÄ

MOGENPÖRT HANDELSLAG

m. b. t.

PYTIS
Mogenpört

JANAKKALAN MEIJERI OY.

TURENKI

Ajanmukainen meijeriliike

Ottaa vastaan maitoa ja kermaa.
Suosittelee tuotteitaan

SUOSIKAA

ILMOITTAJIAMME!

Oy. **LOKOMO** Ab.

Tampere

Konepaja

Höyryvasarapaja

Takopuristinlaitos

Sähköteräsvalimo

SISU

Suomen

teille!

Oy. Suomen Autoteollisuus Ab.

HELSINKI, Flemingink. 27. Puh. 70101 (vaihte)

KVICK & VÄHÄSARJA

Pelti- ja vaskisepäntiike

HELSINKI, LÖNNROTINKATU 29
Puh. 21404, yksit. asuntoon 22745, 47403

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia töitä.

**Sahattuja ja höylättyjä
puutavaroita**

uuni- ja ulkokuivina tarjoamme arv. rakentajille monipuolisesta varastostamme.

Mustilan Kartanon Saha

Puhelin, Elimäki 55.

SOKEAIN KESKUS-AITTA

OMISTAA: SOKEAIN KESKUSLIITTO
Helsinki . Hallituskatu 15 . Puhelin 25338

HERRAT TALOUSALIUPSEERIT!
Joukko-osastoissanne käytetään puhdistusvälineinä m.m. erilaisia harjoja. Näitä voivat sokeatkin valmistaa. Oletteko tulleet ajatelleksi, että ostamalla nämä kuitamme toimittatte työtä monille ihmisille, jotka sokeutensa takia eivät voi muutaakaan tehdä. Suositakaa aina talouspäälliköille sokeain valmistajia, niin olette täyttäneet velvollisuutenne ei ainoastaan sotilaina vaan myöskin ihmisinä.

TUKKULIIKE *Silva*

Helsinki
Kaisaniemenkatu 2 B, 2 kerros

Puhelimet:

Myyntiosasto 22 906, 64 659
Konttori 38 316

Helsinki 1940 . K. F. Puromiehen Kirjapaino O.Y.

Porin Kauppaseura

Pori . Puhelin 338

✦

Suosittuja

illallisia

sekä

yksityishuoneita.

**VEITSILUOTO
OSAKEYHTIÖ**

KEMI

Noin 50,000 standarttia sahatavaraa ja noin 60,000 tonnia sulfiittiselluloosaa

Konttorit:

**Kemissä, Rovaniemellä,
Lieksassa ja Helsingissä.**

**VELJEKSET FRIIS OSAKEYHTIÖ
KONEPAJA JA VALIMO**

KOKKOLA . YKSPIHLAJA

Täydellinen konepaja ja ensiluokkainen rauta- ja metallivalimo.

Suorittaa kaikkia konealaan kuuluvia töitä.

**TAMPEREEN
NAULATEHDAS
OSAKEYHTIÖ**

TAMPERE
PUHELMET: 38 64 JA 48 31

S
**VALMISTAA
NAULOJA JA
RAUTALANKAA**

**PORIN YMPÄRISTÖN
OSUUSMEIJERI**

PORI . Puhelimet 85 ja 742

Suosittelee ensiluokkaisia
meijerivalmisteitaan.

O.Y. TELKO A.B.

HELSINKI

Teollisuusraaka-aineita

SANO SE *painomusteella!*

KIRJAPAINOTYÖT, kuten kirja-, aikakauslehti-,
kuva-, nuotti-, liike- ja kaikenlaiset tilapäiset
painatukset suoritetaan aistikkaasti ja nopeasti
kohtuullisin hinnoin. Tiedustelkaa meidän
hintojamme, ennenkuin päätätte, mistä ti-
laatte tarvitsemanne graafillisen alan tuotteet

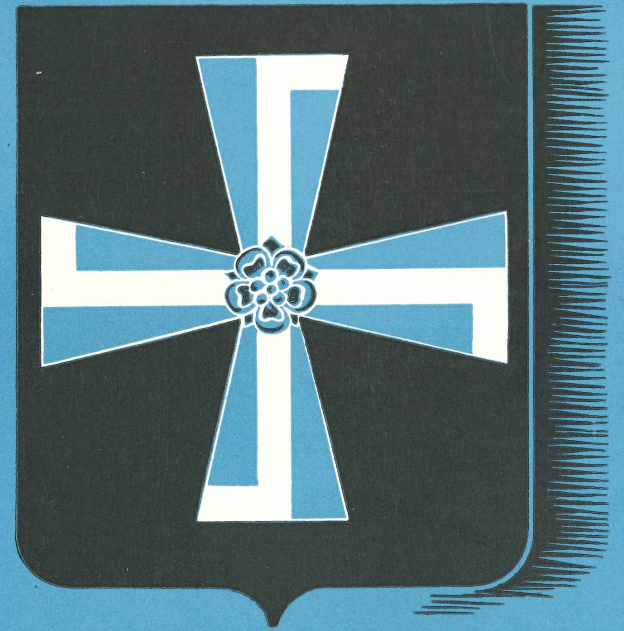
K. F. PUROMIEHEN KIRJAPAINO O.Y.

HELSINKI, HIETALAHDENRANTA 17.
PUHELIMET: 33257, 26583 ja 26422

Helsinki 1940 . K. F. Puromiehen Kirjapaino O.Y.

SUOMEN

aliupseeri

19. 5. 1940

N:o 3-4